

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignvm Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiæ

In Qvinque Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

Emblema II. tabulæ ad sinistram. De institutione Litaniarum, seu Rogationum, & Processionum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38397

Emblema II. Tabulæ ad sinistram.

De institutione Litaniarum, seu Rogationum,
& Processionum, iussit enim Paulus,

Fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus.

1. Timot. 2.

SECUNDO Emblemate, quo Pontifex, Episcopali-
bus ornatus, magna populi comitante caterua,
procedens, cernitur, institutio Litaniarum, & Pro-
cessionum, à S. Gregorio, representatur. Hic enim
ad placandam Diuinam maiestatem, statim initio
sui Pontificatus anno Domini 591. Litanias septi-
formes, quas Rogationes, seu Supplicationes Maiores vocamus (ad
Minorum differentiam) in festo S. Marci, præmissis septem Psalmis
Pœnitentialibus, quos tunc primum ipsum adinuenisse omnes tes-
tantur, hac ratione primus instituit & ordinauit: quod cum in dies
magis Romæ pestilentia (qua extinctus etiam fuerat Pelagius Pon-
tifex) sæuisset, & ad ceteros item casus, quibus homines sedè passim
rapiebantur, hoc etiam mali accessisset, quod multi cum sternuta-
rent, alii, scum oscitarent, repente spiritum emittebant, quod cum
sæpius eueniret, consuetudo inducta est, quæ nunc etiam obserua-
tur, ut sternutantibus salutem precando; oscitantibus signum Cru-
cis ori admoendo, præsidium quererent: Polydorus Virg. de inuent.
rerum lib. 6. c. 11. quibus casibus permotus D. Gregorius religiosam
supplicationem, & processionem instituit, in qua solenni pompa
Dei matris imaginem a Diuo Luca delineatam, quæ tum in æde co-
clisæ Præsepî eius nomini sacrata, eximia populi religione con-
flectuabatur, extulit: factumque est, ut imaginē ipsam, quacumque fer-
retur terra, pestilentis cæli grauitate cedente, optata salubritas se-
queretur. Qua de re, Deo gratulantibus omnibus, ecce Angelus san-
ctam Virginem his uocibus, è cælo alloquens est auditus;

Regina cæli Letare, alleluia.

Quia, quem meruisti portare, alleluia.

Resurrexit, sicut dixit, alleluia.

Quam

Quam ubi Pontifex auribus orationem excepit, statim diuino in-
 sanctus Spiritu, in hunc modum, flexis genibus, expleuit, *Ora pro*
nobis Deum, alleluia. Exinde Antiphona ista, solennis ecclesie Pascha-
 lis argumento lætitiæ mansit. *Rituale Romanum. Martinus Polonus*
in chronico. Panuinus in epitome, & alij.

Neq; ita multo post, Angelus super Hadriani Imp. molē astans,
 ac strictū mucronē uagina recondens conspectusest. Quo uiso Gre-
 gorius exhilaratus, cōuerso ad populum ore, *Bono omnes, inquit, ani-*
mo estote, nam opratus iræ Diuinæ, ac furentis iam pridem pestilentie fi-
nis, Deo ipso annuente, ostenditur: Atq; ita, ut ille præsensit, ipse dein-
 morbus elanguit. Ab hac re molī, S. Angeli nomen est inditum.

Procedebatur autem, ea in supplicatione hoc ordine, per tres
 dies, quarta, scilicet, ac sexta, ferijs, & Sabbato.

Prima luce Clerus egrediebatur ab æde Sanctorum martyrum
 Cosmæ & Damiani, cum Presbyteris regionis sextæ.

Omnes vero Abbates, cum Monachis suis, ab æde Sanctorum
 martyrum, Gervasij & Prothasij, cum Presbyteris regionis quartæ.

Omnes Abbatissæ, cum congregationibus suis, ab æde SS. Marty-
 rum Marcellini, & Petri, cum Presbyteris, regionis primæ.

Omnes Pucri, & Puellæ, ab æde Sanctorum martyrum, Ioannis,
 & Pauli, cum presbyteris regionis secundæ.

Omnes Laici, ab æde Sancti Protomartyris Stephani, cum pres-
 byteris regionis septimæ.

Omnes Mulieres uiris orbatæ, ab æde Sanctæ Euphemie, cum
 presbyteris regionis quintæ.

Omnes, Coniugio sociatæ, ab æde Sancti martyris Clementis,
 cum presbyteris regionis tertiæ.

E singulis autem ædibus, in hunc modum egressi, in ædem Beatæ
 Mariæ semper Virginis, matris Iesu Christi, Domini nostri, conue-
 nientes, ac longis ibi fletibus, & gemitibus Domino supplicantes,
 peccatorum suorum ueniam implorabant. *Rituale Rom. Gregorius ip-*
se in registro lib. 2. & 11. & alijs pluribus in locis. Io. Diac. in eius uita,
pluries: Mart. pol. & Panuinus, & alij infiniti.

Interim vero, dum ab una, ad aliam Ecclesiam procederent Li-
 taniæ decantantes Dei misericordiam, per inuocationem Sancto-
 rum implorabant. Has in Bibliotheca Casinensi, characteribus Lon-
 gobardicis exaratas, cum inuenissem, diligenter exscripsi, & pro-
 pter curiositatem legentium, quod nec inutile, nec iniucundam erit
 eas uidere, hic apposui; sic autem incipiebant.

LITANIÆ ordinatæ per Beatum Gregorium Papam Urbis Romæ, per diuinam reuelationem, cum omnibus orationibus, quæ sequuntur post Litaniæ, quando populus Romanus moriebatur cum peste grauissima, & Pelagius Papa extinctus est.

CHRISTE audi nos, ter.

Pater de cœlis Deus	miserere nobis
Fili Redemptor mundi Deus	miserere nob.
Spiritus Sancte Deus	miserere nob.
Sancta Trinitas, vnus Deus	miserere nob.
Sancta Maria	ora pro nob.
Sancta Dei genitrix	
Sancta virgo virginum	
Sancte Michael	
Sancte Gabriel	
Sancte Raphael	
Omnes sancti Angeli, & Archangeli	
Omnes sancti Throni, & Dominationes	
Omnes sancti Principatus, & Potestates	
Omnes sanctæ Virtutes cœlorum	
Omnes sancti Cherubin, & Seraphin	
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines	
Sancte Ioannes præcursor domini	
Omnes sancti Patriarchæ, & Prophætæ	
Sancte Petre	
Sancte Paule	
Sancte Andrea	
Sancte Iacobe	
Sancte Ioannes	
Sancte Thoma	
Sancte Iacobe	
Sancte Philippe	
Sancte Bartholomæe	
Sancte Matthæe	
Sancte Simon	
Sancte Thadæe	
Sancte Matthia	
Sancte Barnaba	
Sancte Marce	

Sanctæ

Sancte Luca
Omnes sancti Apostoli, & Euangelistae
Omnes sancti Discipuli Domini
Omnes sancti Innocentes
Sancte Stephane
Sancte Line
Sancte Clete
Sancte Clemens
Sancte Xiste
Sancte Corneli
Sancte Cypriane
Sancte Laurenti
Sancte Vincenti
Sancte Chrysogone
Sancte Apollinaris
Sancte Alexander
Sancte Euenti
Sancte Theodole
Sancte Urbane
Sancte Fabiane
Sancte Marcelle
Sancte Calixe
Sancte Sebastiane
Sancte Adriane
Sancte Chrysante
Sancte Timothee
Sancte Georgi
Sancte Mercuri
Sancte Romane
Sancte Panthaleon
Sancte Valentine
Sancti Ioannes, & Paule,
Sancti Cosma, & Damiane
Sancti Tiburti, & Valeriane
Sancti Nicander, & Martiane
Sancti Nazari, & Celse
Sancti Geruasi, & Prothasi
Sancti Faustine, & Iouita
Sancti Prime, & Feliciane

Sancti

ora.

orate.

orate.

orate.

Sancti Proceſſe, & Martiniane
 Sancti Prote, & Iacinte
 Sancti Neree, & Achilles
 Sancti Sergi, & Bacche
 Sancti Marcelline, & Petre
 Sancti Felicissime, & Agapite
 Sancti Abdon, & Sennes
 Sancti Nabor, & Felix
 Sancti Septem Fratres
 Sancti Quatuor coronati
 Sancti Duodecim Fratres
 Sancti Quadraginta Martyres
 Sancti Septem Dormientes
 Sancte Dionysi, cum socijs tuis
 Sancte Maurici, cum socijs tuis
 Sancte Ianuari, cum socijs tuis
 Omnes Sancti Martyres
 Sancte Syluester
 Sancte Martine
 Sancte Hilari
 Sancte Athanasi
 Sancte Ambrosi
 Sancte Hieronyme
 Sancte Augustine
 Sancte Gregori
 Sancte Isidore
 Sancte Maxime
 Sancte Fælix
 Sancte Pauline
 Sancte Germane
 Sancte Barbare
 Sancte Sauiue
 Sancte Nicolae
 Omnes sancti Pontifices, & Confessores
 Sancte Benedicte
 Sancte Maure
 Sancte Placide
 Sancte Paule
 Sancte Antoni

Sancte Macari
Sancte Ioannes
Sancte Ephreem
Sancto Saba
Sancte Apolloni
sancte Hilarion
sancte Pachomi
sancte Paphnuti
sancte Serene
sancte Nesteros
sancte Cherimon
sancte Moyses
sancte Abraam
sancte Isaac
sancte Seuerine
sancte Honorate
sancte Libertine
sancte Equiti
sancte Nonnose
sancte Columbane
sancte Romane
Omnes sancti Monachi, & Eremita
sancta Tecla
sancta Petronilla
sancta Felicitas
sancta perpetua,
sancta Agata
sancta Lucia
sancta Agnes
sancta Cecilia
sancta Anastasia
sancta Margarita
sancta Catharina
sancta Praxedis
sancta Iulianes
sancta Sauina
sancta Eugenia
sancta Daria
sancta Scholastica

Omnes

Omnes sanctæ Virgines
 Omnes sancti, & sanctæ Dei
 Propitius esto
 Propitius esto
 Propitius esto
 Ab insidijs Dæmonum
 A persecutione omnium inimicorum
 A periculo mortis
 A subitanea & æterna morte
 A pœnis inferni
 A delectationibus carnis
 Ab immundis cogitationibus
 A Dominatu omnium viciorum
 A diebus malis
 A malis operibus
 A fulgure & tempestate
 A cæcitate cordis
 Ab ira & odio, & omni mala uoluntate
 A spiritu superbiæ
 A spiritu inanis gloriæ
 A spiritu fornicationis
 Ab omni malo
 Per mysterium sanctæ incarnationis tuæ
 Per aduentum tuum
 Per natiuitatem tuam
 Per crucem, & passionem tuam
 Per mortem, & resurrectionem tuam
 Per gloriosam Ascensionem tuam
 Per aduentum Spiritus Sancti
 In die Iudicij
 Peccatores
 Vt parcas nobis
 Vt pacem nobis dones
 Vt indulgentiam, & remissionem peccatorum nobis dones
 Vt ecclesiam tuam regere, & defendere digneris
 Vt cuncto populo Christiano pacem, & unanimitatem largi
 digneris
 Vt congregationem nostram in sancta religione conseruare di
 gneris

libera nos domine
 Te rogamus audi nos

animas nostras, & parentum nostrorum, ab aeterna damnatione
eripias.

Vi mentes nostras, ad coelestia desideria erigas

Vi fidem, spem, & Charitatem in nobis augeas.

Vi sanctum Angelum tuum nobis ad tutelam mittere digneris

Vi regularibus disciplinis nos instruas

Vi obsequium nostrae servitutis, rationabile facias

Vi oculos misericordiae tuae super nos reducere digneris

Vi compunctionem cordis, & fontem lachrymarum nobis dones

Vi in viam pacis, & charitatis nos dirigas

Vi hodie sine peccato nos custodias

Vi ad promissum gloriae tuae praemium nos perducere digneris

Vi omnibus benefactoribus nostris, aeterna bona retribuas.

Vi omnibus Fidelibus defunctis, requiem aeternam donare digneris.

Vi nos exaudire digneris

Vi nobis misereri digneris

Fili Dei

Redemptor mundi

Mediator Dei & hominum:

Agnus Dei qui tollis peccata mundi,

Agnus Dei, &c.

Agnus Dei, &c.

Domine audi nos

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine eleison.

Domine, misericordia tua præueniat nos, subsequatur nos omnibus diebus vitæ nostræ.

Esto nobis domine turris fortitudinis.

A facie inimici.

Nihil proficiat, inimicus in nobis.

Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

Oremus pro fratribus nostris absentibus.

Saluos fac seruos tuos, Deus meus sperantes in te.

Mitte eis Domine auxilium de Sancto.

Et de syon tuere nos.

Domine exaudi orationem meam.

Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

Hucusque ex libro illo manuscripto Longobardico descriptæ orationes vero quæ sequebantur, quia multa erant & longæ, impiebant enim ad XVIII. paginas, minime descripti; cuius negligentia postea me pœnituit, eo quod pulcherrimæ essent, & præcipue temporibus his nostris usitate. Irreperunt autem his in Litanij minime, sanctorum, scilicet, Gregorii, Isidori, & Columbani, certe quod ad Dom. Gregorium attinet, certum est ipsum nequam nomen suum apposuisse; cum sanctum adhuc uiuentem appellare fas non esset, nec Isidori, & Columbani, cum post eos annis aliquot obierint: Dicendum est igitur illa ex deuotione potius scriptoris apposita; Sicut & illa particula. *Ut congregatam nostram in sancta religione conseruare digneris*, quam pro rationabilius temporis quo hæc scribebat inseruit. Nomen Iulianus, eo modo, quo scriptum erat, reliquimus.

Emblema III. Tabulæ ad sinistram.

De adorationis sanctæ Crucis in die Parasceus institutione.

iuxta illud,

Adorate Dominum in aula sancta eius. Psal. 95.

TERTIO loco in homine ante Crucem genuflexo representatur actio illa fidelium Christianorum, Lignum Crucis in die sancto Parasceus odorantium. Cum enim Num. 21. non sit aliud signum, per quod nos oporteat saluos fieri, cum